

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3106-3109/2567

นางสาว ช. กับพวกโจทก์ บริษัท อ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 75, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.2522 มาตรา 52, พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 75, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 52, ป.วิ.พ. มาตรา 142, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 57/1

ย่อ / หลักกฎหมาย

พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 75 วรรคหนึ่ง มีเจตนารมณ์คุ้มครองนายจ้างที่ประสบเหตุการณ์ซึ่งส่งผลกระทบต่อประกอบการกิจการของนายจ้างอย่างรุนแรงจนถึงขั้นนายจ้างมีความจำเป็นต้องหยุดกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว และในทางเดียวกันก็มีเจตนารมณ์คุ้มครองลูกจ้างด้วย เพราะหากไม่มีบทบัญญัติดังกล่าว นายจ้างอาจไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในด้านแรงงานทั้งหมดได้ จำเป็นต้องเลิกจ้างลูกจ้างทำให้ลูกจ้างต้องตกงานขาดรายได้ และได้รับความเดือดร้อน โดยตลอดระยะเวลาที่นายจ้างไม่ให้ลูกจ้างทำงานในระหว่างหยุดกิจการนั้น นายจ้างต้องจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของค่าจ้างในวันทำงานที่ลูกจ้างได้รับก่อนนายจ้างหยุดกิจการ ยกเว้นแต่เหตุที่ทำให้นายจ้างหยุดกิจการนั้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย นายจ้างก็ไม่ต้องจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้าง จำเลยประกอบกิจการให้บริการเป็นตลาดกลางในการรับจองห้องพัก ที่พัก และโรงแรมในประเทศไทยทางออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์ แอปพลิเคชันในโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์อื่น ๆ โดยผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติที่เดินทางจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย เมื่อต้นปี 2563 นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติใช้บริการจองที่พักทางออนไลน์กับจำเลยน้อยลง เป็นผลทำให้รายได้ของจำเลยลดลงจนถึงขนาดขาดทุนเป็นอย่างมาก อันสืบเนื่องมาจากการที่รัฐบาลและหน่วยงานราชการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ในประเทศไทย โดยมีประกาศสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยห้ามอากาศยานขนส่งคนโดยสารทำการบินเข้ามายังท่าอากาศยานในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน 2563 ทำให้กระทบต่อภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมโดยทั่วไป จำเลยจึงหยุดกิจการบางส่วนเป็นการชั่วคราว ซึ่งเป็นกรณีที่จำเลยผู้เป็นนายจ้างมีความจำเป็นต้องหยุดกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดที่สำคัญอันมีผลกระทบต่อประกอบการกิจการของจำเลย จนทำให้จำเลยไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 75 วรรคหนึ่ง แล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาว่าเหตุที่ทำให้จำเลยหยุดกิจการเป็นการชั่วคราวเกิดจากเหตุสุดวิสัยอันจะทำให้จำเลยหลุดพ้นจากการชำระเงินตามมาตราดังกล่าวแก่ลูกจ้างด้วยหรือไม่นั้น แม้จำเลยมีความจำเป็นต้องหยุดกิจการบางส่วนเป็นการชั่วคราว เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวใช้บริการกับจำเลยน้อยลง ทำให้รายได้ของจำเลยลดลงและต้องประสบปัญหาขาดทุนอย่างมากก็ตาม แต่ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ดังกล่าวเป็นเพียงการก่อให้เกิดความยากลำบากแก่จำเลยในการดำเนินกิจการของตนต่อไปเท่านั้น มิได้ถึงขนาดเป็นอุปสรรคขัดขวางจนทำให้จำเลยซึ่งเป็นนายจ้างไม่อยู่ในภาวะและวิสัยที่จะประกอบธุรกิจต่อไปได้โดยสิ้นเชิงในขณะนั้น ดังนั้น การที่จำเลยมีความจำเป็นต้องหยุดกิจการเป็นการชั่วคราวในระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

ทั้งที่ยังสามารถประกอบกิจการต่อไปได้ จึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นการหยุดกิจการเป็นการชั่วคราว เพราะเหตุสุดวิสัย แต่ถือได้ว่าจำเลยมีความจำเป็นต้องหยุดกิจการบางส่วนเป็นการชั่วคราวซึ่งมิใช่เหตุสุดวิสัย จำเลยจึงมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินให้แก่โจทก์ที่ 3 ถึงที่ 5 ในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของค่าจ้างในวันทำงานที่โจทก์ที่ 3 ถึงที่ 5 ได้รับก่อนจำเลยหยุดกิจการตลอดระยะเวลาที่จำเลยไม่ได้ให้โจทก์ที่ 3 ถึงที่ 5 ทำงาน ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 75 วรรคหนึ่ง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 52 ให้ศาลแรงงานมีอำนาจที่จะพิพากษาหรือสั่งเกินคำขอได้ หากศาลแรงงานเห็นสมควรเพื่อความเป็นธรรมแก่คู่ความ ดังนี้ แม้โจทก์ที่ 2 จะฟ้องขอให้จำเลยจ่ายค่าจ้างค้างจ่ายระหว่างวันที่ 1 ถึงวันที่ 11 พฤษภาคม 2563 โดยไม่ได้ฟ้องหรือแก้ไขคำฟ้องขอให้จำเลยจ่ายเงินตาม มาตรา 75 แห่ง พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิพากษาให้จำเลยจ่ายเงิสดังกล่าวแก่โจทก์ที่ 2 โดยไม่ได้อ้างเหตุว่าศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิพากษาเห็นสมควรเพื่อความเป็นธรรมแก่คู่ความอย่างไร แต่เมื่อศาลฎีกาพิเคราะห์ถึงพฤติการณ์แห่งคดีแล้ว ศาลฎีกาเห็นสมควรเพื่อความเป็นธรรมแก่คู่ความ จึงให้จำเลยจ่ายเงิสดังกล่าวแก่โจทก์ที่ 2 ตามที่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิพากษาวินิจฉัยมาได้ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วย ความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาย่อมยกขึ้นวินิจฉัยได้

คำพิพากษา

คดีทั้งสี่สำนวนนี้ เดิมศาลแรงงานกลางมีคำสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกันกับคดีหมายเลขคำที่ ร. 2789/2563 หมายเลขแดงที่ ร. 3550/2563 คดีหมายเลขคำที่ ร. 794/2563 หมายเลขแดงที่ ร. 3551/2563 และคดีหมายเลขคำที่ ร. 2795/2563 หมายเลขแดงที่ ร. 3552/2563 ของศาลแรงงานกลาง โดยให้เรียกโจทก์เรียงตามลำดับสำนวนว่า โจทก์ที่ 1 ถึงที่ 7 และเรียกจำเลยทั้งเจ็ดสำนวนว่า จำเลย โจทก์ทั้งเจ็ดฟ้องและโจทก์ที่ 3 ถึงที่ 7 แก้ไขคำฟ้องขอให้บังคับจำเลยจ่ายค่าจ้างค้างจ่าย ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2563 ถึงวันที่จำเลยรับทรัพย์ของจำเลยคืนจากโจทก์ทั้งเจ็ด และจ่ายเงินไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของค่าจ้างในวันทำงานที่โจทก์แต่ละคนได้รับก่อนจำเลยหยุดกิจการตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม 2563 สิ้นจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า ค่าชดเชย และค่าเสียหายจากการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม พร้อมดอกเบี้ยให้แก่โจทก์แต่ละคนตามคำขอท้ายฟ้องแต่ละสำนวน จำเลยทั้งเจ็ดสำนวนให้การและแก้ไขคำให้การขอให้ยกฟ้อง ระหว่างการพิจารณาของศาลแรงงานกลาง โจทก์ที่ 1 ที่ 6 และที่ 7 ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องศาลแรงงานกลางอนุญาตและจำหน่ายคดีเฉพาะโจทก์ดังกล่าวออกจากสารบบความ โจทก์ที่ 2 ถึงที่ 5 แถลงรับว่า จำเลยจ่ายสินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้าและค่าชดเชยให้แก่โจทก์ที่ 2 ถึงที่ 5 แล้ว ศาลแรงงานกลางพิพากษายกฟ้อง โจทก์ที่ 2 ถึงที่ 5 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิพากษาแผนกคดีแรงงานพิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยจ่ายเงินในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม 2563 ให้แก่โจทก์ที่ 2 ไม่น้อยกว่าเดือนละ 24,750 บาท ให้แก่โจทก์ที่ 3 ไม่น้อยกว่าเดือนละ 60,000 บาท ให้แก่โจทก์ที่ 4 ไม่น้อยกว่าเดือนละ 38,458.50 บาท และให้แก่โจทก์ที่ 5 ไม่น้อยกว่าเดือนละ 33,750 บาท และจ่ายเงินในเดือนสิงหาคม 2563 ให้แก่โจทก์ที่ 2 ไม่น้อยกว่า 22,275 บาท ให้แก่โจทก์ที่ 3 ไม่น้อยกว่า 54,000 บาท ให้แก่โจทก์ที่ 4 ไม่น้อยกว่า 34,612.65 บาท และให้แก่โจทก์ที่ 5 ไม่น้อยกว่า 30,375 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินที่ต้องจ่ายในแต่ละเดือน นับแต่วันที่จำเลยผิดนัดไม่จ่ายเงิสดังกล่าวในแต่ละเดือนเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่

โจทก์แต่ละคน นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลแรงงานกลาง จำเลยฎีกาโดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงตามที่ศาลแรงงานกลางรับฟังและที่คู่ความไม่ได้เถียงกันได้ความว่า จำเลยเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ประกอบธุรกิจให้บริการเป็นตลาดกลางเชื่อมต่อผู้ใช้บริการและอำนวยความสะดวกในการรับจองห้องพักหรือที่พักกับโรงแรมในประเทศไทยทางออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์ แอปพลิเคชันในโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์อื่น ๆ ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติที่เดินทางจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย โจทก์ที่ 2 ถึงที่ 5 เคยเป็นลูกจ้างของโจทก์ มีระยะเวลาการทำงาน ตำแหน่งสุดท้ายและอัตราค่าจ้างตามฟ้องแต่ละสำนวน กำหนดจ่ายค่าจ้างเป็นรายเดือนทุกวันสิ้นเดือน ลักษณะการทำงานของโจทก์ที่ 2 และที่ 3 จะออกไปพบลูกค้านอกบริษัท เป็นส่วนใหญ่ เมื่อต้นปี 2563 เกิดเหตุการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 ในประเทศไทย รัฐบาลและหน่วยงานราชการมีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค รวมถึงการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศ โดยมีประกาศสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ห้ามอากาศยานขนส่งคนโดยสารทำการบินเข้ามายังท่าอากาศยานในประเทศไทย เป็นการชั่วคราวตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน 2563 ทำให้กระทบต่อภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมโดยทั่วไป เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2563 จำเลยประชุมลูกจ้างทั้งหมดชี้แจงว่าจำเลยได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ไม่สามารถเปิดทำการตามปกติได้ จำเป็นต้องหยุดกิจการชั่วคราวด้วยเหตุสุดวิสัยตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2563 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2563 และเสนอเงื่อนไขให้ลูกจ้างรับเงินสนับสนุนช่วยเหลือในเดือนพฤษภาคม 2563 อัตราร้อยละ 40 ของค่าจ้าง และในเดือนมิถุนายน 2563 อัตราร้อยละ 15 ของค่าจ้าง หรือลาออกแล้วรับเงินช่วยเหลือในเดือนพฤษภาคม 2563 อัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้าง วันที่ 28 เมษายน 2563 จำเลยแจ้งการหยุดกิจการบางส่วนเป็นการชั่วคราวต่อสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรุงเทพมหานครพื้นที่ 1 และหยุดกิจการตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2563 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2563 แต่โจทก์ที่ 2 ถึงที่ 5 ยังมาทำงานในวันที่ 1 ถึงวันที่ 10 พฤษภาคม 2563 จำเลยเก็บอุปกรณ์การทำงานของจำเลยจากโจทก์ที่ 2 ถึงที่ 5 และไม่จ่ายค่าจ้างเดือนพฤษภาคม 2563 แก่โจทก์ที่ 2 ถึงที่ 5 ต่อมาวันที่ 27 สิงหาคม 2563 จำเลยมีหนังสือเลิกจ้างโจทก์ที่ 2 ถึงที่ 5 โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 28 สิงหาคม 2563 จำเลยจ่ายสินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้าและค่าชดเชยให้แก่โจทก์ที่ 2 ถึงที่ 5 แล้ว และศาลแรงงานกลางวินิจฉัยว่า จำเลยมีความจำเป็นต้องหยุดกิจการเป็นการชั่วคราวเนื่องจากเหตุการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ถือว่าเป็นการหยุดกิจการชั่วคราวด้วยเหตุสุดวิสัย จำเลยจึงไม่ต้องจ่ายเงินให้แก่โจทก์ที่ 2 ถึงที่ 5 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของค่าจ้างในวันทำงานที่โจทก์ที่ 2 ถึงที่ 5 ได้รับก่อนจำเลยหยุดกิจการตลอดระยะเวลาที่จำเลยประกาศหยุดกิจการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 75 ส่วนศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ โดยมติที่ประชุมใหญ่วินิจฉัยว่า การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ไม่ปรากฏว่าเป็นเหตุขัดขวางมิให้จำเลยประกอบกิจการให้บริการจองที่พักออนไลน์ในงานส่วนใดอย่างสิ้นเชิง จำเลยยังสามารถประกอบกิจการได้ แม้ประสบภาวะขาดทุนอย่างมากเนื่องจากนักท่องเที่ยวต่างชาติไม่สามารถเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจนมีผลให้นักท่องเที่ยวใช้บริการจองที่พักทางออนไลน์กับจำเลยน้อยลง กรณีไม่ใช่การหยุดกิจการเป็นการชั่วคราวด้วยเหตุสุดวิสัย จำเลยจึงต้องจ่ายเงินอัตราร้อยละ 75 ของค่าจ้างในวันทำงานที่โจทก์ที่ 2 ถึงที่ 5 ได้รับก่อนหยุดกิจการให้แก่โจทก์ที่ 2 ถึงที่ 5 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2563 ถึงวันที่ 27 สิงหาคม 2563 สำหรับเงินของเดือนพฤษภาคม

2563 ถึงเดือนกรกฎาคม 2563 ต้องจ่ายทุกวันสิ้นเดือน ส่วนเดือนสิงหาคม 2563 ต้องจ่ายภายในวันที่ 30 สิงหาคม 2563 เมื่อไม่จ่ายต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดอัตราร้อยละ 15 ต่อปี มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า การหยุดกิจการของจำเลยเป็นการหยุดกิจการเป็นการชั่วคราวด้วยเหตุสุดวิสัย ซึ่งจำเลยไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 75 หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 75 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีที่นายจ้างมีความจำเป็นต้องหยุดกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว ด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดที่สำคัญอันมีผลกระทบต่อการประกอบกิจการของนายจ้าง จนทำให้นายจ้างไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติซึ่งมิใช่เหตุสุดวิสัยให้นายจ้างจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของค่าจ้างในวันทำงานที่ลูกจ้างได้รับก่อนนายจ้างหยุดกิจการ ตลอดระยะเวลาที่นายจ้างไม่ได้ให้ลูกจ้างทำงาน ณ สถานที่จ่ายเงินตามมาตรา 55 และภายในกำหนดเวลาการจ่ายเงินตามมาตรา 70 (1)" บทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์คุ้มครองนายจ้างที่ประสบเหตุการณ์ซึ่งส่งผลกระทบต่อการประกอบกิจการของนายจ้างอย่างรุนแรงจนถึงขั้นนายจ้างมีความจำเป็นต้องหยุดกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว และในทางเดียวกันก็มีเจตนารมณ์คุ้มครองลูกจ้างด้วย เพราะหากไม่มีบทบัญญัติดังกล่าวนายจ้างอาจไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในด้านแรงงานทั้งหมดได้จำเป็นต้องเลิกจ้างลูกจ้างทำให้ลูกจ้างต้องตกงานขาดรายได้และได้รับความเดือดร้อน โดยตลอดระยะเวลาที่นายจ้างไม่ให้ลูกจ้างทำงานในระหว่างหยุดกิจการนั้น นายจ้างต้องจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของค่าจ้างในวันทำงานที่ลูกจ้างได้รับก่อนนายจ้างหยุดกิจการ ยกเว้นแต่เหตุที่ทำให้นายจ้างหยุดกิจการนั้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย นายจ้างก็ไม่ต้องจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้าง คดีนี้จำเลยประกอบกิจการให้บริการเป็นตลาดกลางในการรับรองห้องพัก ที่พัก และโรงแรมในประเทศไทยทางออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์ แอปพลิเคชันในโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์อื่น ๆ โดยผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติที่เดินทางจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย เมื่อต้นปี 2563 นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติใช้บริการจองที่พักทางออนไลน์กับจำเลยน้อยลง เป็นผลทำให้รายได้ของจำเลยลดลงจนถึงขนาดขาดทุนเป็นอย่างมาก อันสืบเนื่องมาจากการที่รัฐบาลและหน่วยงานราชการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ในประเทศไทย โดยมีประกาศสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยห้ามอากาศยานขนส่งคนโดยสารทำการบินเข้ามายังท่าอากาศยานในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน 2563 ทำให้กระทบต่อภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมโดยทั่วไป จำเลยจึงหยุดกิจการบางส่วนเป็นการชั่วคราว ซึ่งเป็นกรณีที่จำเลยผู้เป็นนายจ้างมีความจำเป็นต้องหยุดกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดที่สำคัญอันมีผลกระทบต่อการประกอบกิจการของจำเลย จนทำให้จำเลยไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 75 วรรคหนึ่ง แล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาว่าเหตุที่ทำให้นายจ้างหยุดกิจการเป็นการชั่วคราวเกิดจากเหตุสุดวิสัยอันจะทำให้จำเลยหลุดพ้นจากการชำระเงินตามมาตราดังกล่าวแก่ลูกจ้างด้วยหรือไม่ คดีนี้ แม้จำเลยมีความจำเป็นต้องหยุดกิจการบางส่วนเป็นการชั่วคราว เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวใช้บริการกับจำเลยน้อยลง ทำให้รายได้ของจำเลยลดลงและต้องประสบปัญหาขาดทุนอย่างมากก็ตาม แต่ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ดังกล่าวเป็นเพียงการก่อให้เกิดความยากลำบากแก่จำเลยในการดำเนินกิจการของตนต่อไปเท่านั้น มิได้ถึงขนาดเป็นอุปสรรคขัดขวางจนทำให้จำเลยซึ่งเป็นนายจ้างไม่อยู่ในภาวะและวิสัยที่จะประกอบธุรกิจต่อไปได้

โดยสิ้นเชิงในขณะนั้น ดังนั้น การที่จำเลยมีความจำเป็นต้องหยุดกิจการเป็นการชั่วคราวในระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทั้งที่ยังสามารถประกอบกิจการต่อไปได้ จึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นการหยุดกิจการเป็นการชั่วคราวเพราะเหตุสุดวิสัยที่จำเลยจะยกขึ้นเป็นข้ออ้างในการปฏิเสธไม่จ่ายเงินในระหว่างหยุดกิจการเป็นการชั่วคราวให้แก่ลูกจ้างได้ แต่ถือได้ว่าจำเลยมีความจำเป็นต้องหยุดกิจการบางส่วนเป็นการชั่วคราวซึ่งมิใช่เหตุสุดวิสัย จำเลยจึงมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินให้แก่โจทก์ที่ 3 ถึงที่ 5 ในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของค่าจ้างในวันทำงานที่โจทก์ที่ 3 ถึงที่ 5 ได้รับก่อนจำเลยหยุดกิจการตลอดระยะเวลาที่จำเลยไม่ได้ให้โจทก์ที่ 3 ถึงที่ 5 ทำงาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 75 วรรคหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาข้อนี้ของจำเลยไม่ฟังขึ้น ส่วนที่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิพากษาให้จำเลยจ่ายเงิสดังกล่าวแก่โจทก์ที่ 2 ด้วยนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 52 บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ศาลแรงงานพิพากษาหรือสั่งเกินไปกว่า หรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง เว้นแต่ในกรณีที่ศาลแรงงานเห็นสมควรเพื่อความเป็นธรรมแก่คู่ความจะพิพากษาหรือสั่งเกินคำขอบังคับก็ได้" บทบัญญัติดังกล่าวให้ศาลแรงงานมีอำนาจที่จะพิพากษาหรือสั่งเกินคำขอได้ หากศาลแรงงานเห็นสมควรเพื่อความเป็นธรรมแก่คู่ความ ดังนี้ แม้โจทก์ที่ 2 จะฟ้องขอให้จำเลยจ่ายเงิสดังกล่าวค้างจ่ายระหว่างวันที่ 1 ถึงวันที่ 11 พฤษภาคม 2563 โดยไม่ได้ฟ้องหรือแก้ไขคำฟ้องขอให้จำเลยจ่ายเงิสดังกล่าวตาม มาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิพากษาให้จำเลยจ่ายเงิสดังกล่าวแก่โจทก์ที่ 2 โดยไม่ได้อ้างเหตุว่าศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิพากษาเห็นสมควรเพื่อความเป็นธรรมแก่คู่ความอย่างไร แต่เมื่อศาลฎีกาพิเคราะห์ถึงพฤติการณ์แห่งคดีแล้ว ศาลฎีกาเห็นสมควรเพื่อความเป็นธรรมแก่คู่ความ จึงให้จำเลยจ่ายเงิสดังกล่าวแก่โจทก์ที่ 2 ตามที่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิพากษาวินิจฉัยมาได้ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาย่อมยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) มาตรา 246 และมาตรา 252 ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 57/1 วรรคสอง พิพากษายืน

องค์คณะ

จักษ์ชัย เยพิทักษ์ · จำแลง กุลเจริญ · พงษ์รัตน์ เครือกลิ่น

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3106-3109/2567>